

1948

Monogràfic. Josep M. Canyelles i Pastó

El repte de la responsabilitat social de les ONL

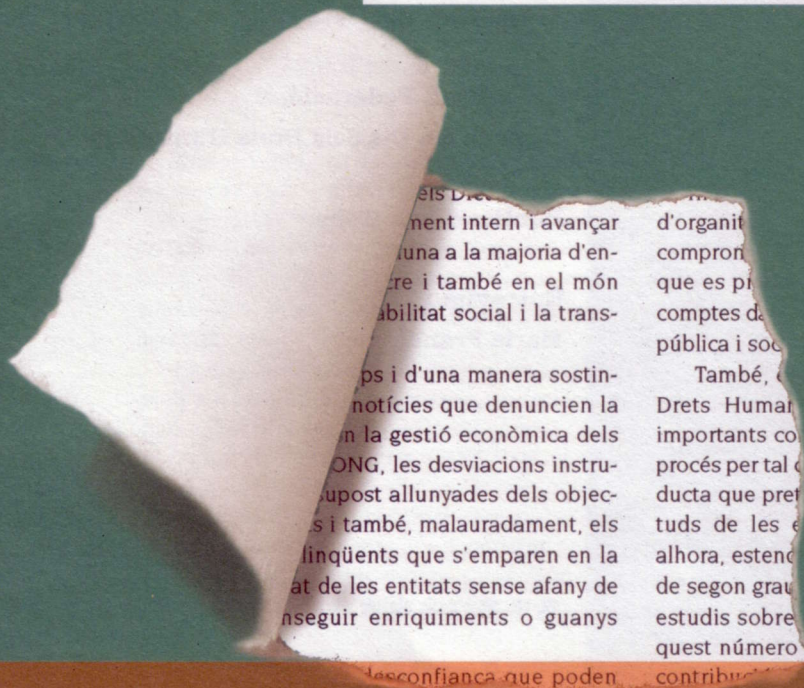
Fa cinc anys, plantejar la col·laboració entre empreses i Tercer Sector era quasi un contrasentit. Avui, gairebé ningú no dubta que és una necessitat.

Monogràfic. Mariette Grange

L'autora repassa diverses iniciatives de rendició de comptes de les ONG de drets humans, partint de l'experiència del Consell Internacional per a l'Estudi de Drets Humans.

Entrevista. Maria Prandi

Responsable del Programa d'Empresa i Drets Humans de l'Escola de Cultura de Pau de la UAB i del Bedh, butlletí electrònic sobre empresa i drets humans.

TRANSPARÈNCIA

El repte de la Responsabilitat Social de les Organitzacions No Lucratives

Els temps canvien a gran velocitat. Fa tan sols cinc anys plantejar el desenvolupament de models de col·laboració entre empreses i organitzacions del Tercer Sector basades en la creació compartida de valor era considerat genèricament poc menys que un contrasentit.

Les empreses només buscaven el benefici econòmic i les organitzacions, el bé social. Avui, això no obstant, pràcticament ningú no posa en dubte la necessitat de col·laboració. Uns i altres estan condemnats a entendre's si volem construir una societat positiva.

El paper de les empreses va més enllà del simple benefici; aquestes entenen que han de contribuir al bé social de la comunitat en què es troben immerses i, per tant, han d'atendre les demandes de tots els *partprenents* (no sols accionistes, sinó també equip humà, clientela, proveïdors). D'altra banda, les organitzacions del Tercer Sector necessiten no només diversificar les seves fonts de finançament, sinó també provocar un impacte més gran en la causa per la qual treballen. I avui la manera més efectiva i sostenible de canviar la societat és a partir de les empreses i els mercats.

Així, doncs, amb la llavor plantada per superar les etapes basades en la desconfiança mútua o mirar cap a un altre cantó, uns i altres comencen a buscar-se. Ens podem imaginar un futur proper on les empreses i les organitzacions no lucratives més dotades per a la gestió eficient de la seva responsabilitat social puguin obrir canals de participació i col·laboració.

Cal plantejar reptes, oportunitats i projectes il·lusonants que provoquin impacte en la societat i permetin a l'empresa sumar-s'hi de moltes maneres. No es tracta de proposar la utilització del logotip per un grapat d'euros que l'organització sempre considerarà petit i l'empresa gran. Es tracta de proposar la involucració de l'empresa en el projecte, una involucració que pot ser en

forma d'hores de voluntariat dels treballadors, en traspàs de coneixement, en aportació al projecte d'allò que, com a empresa, saben fer o produir...; en definitiva, permetre la participació de l'empresa en el projecte com si també fos, en part, seu.

Aquesta implicació que a curt termini pot significar pocs recursos, a mitjà termini pot representar una aportació important si valorem no només els recursos econòmics, que també, sinó les aportacions de coneixement, experiència, hores professionals, etc. Però, sobretot, l'aportació més important pot ser l'increment de l'impacte que el projecte pot tenir en la societat, gràcies a la capacitat de l'empresa de difondre'l entre tots els *partprenents* amb què es relaciona.

Posem l'accent en aquestes oportunitats de col·laboració perquè el sentit que pren la gestió de la Responsabilitat Social de les Organitzacions no Lucratives (RSO) va molt vinculat precisament al fet que difícilment es podran abordar processos d'aquest tipus o, més àmpliament, abordar el repte de construir Territoris Socialment Responsables, si no es fa des d'un model que superi els conceptes de "transparència" i formuli un model de gestió.

Cal, doncs, parlar més de gestió de la Responsabilitat Social de les Organitzacions no Lucratives, de la mateixa manera que s'ha de

desenvolupar un model propi per al Tercer Sector, en la línia del treball que l'ANUE i Responsabilitat Global hem estat desenvolupant.

Definir un model propi per al Tercer Sector seria un repte insignificant si l'entoméssim merament com una manera adequada d'ordenar l'índex i ponderar els indicadors de l'informe de sostenibilitat. La responsabilitat social no ha de focalitzar només els processos de rendició de comptes, els quals, més enllà de la importància òbvia que tenen, no són sinó la darrera de les mesures que cal emprendre. D'entrada és molt més rellevant comprendre què entenem per responsabilitat social en el sector corresponent; responsabilitat social davant de qui, com portar-la a terme, quina finalitat i quina orientació, quines prioritats... Altrament podríem caure en el parany de les tendències que s'imposen durant un període perquè toquen i que s'esvaeixen amb el pas del temps sense haver aportat gaire més que un estar a la page.

Aquesta rellevància de què parlem i aquesta comprensió sobre el seu encaix només tenen sentit si creiem que el fenomen de la responsabilitat

social s'emmarca en una dimensió estratègica de la gestió de les ONL i del desenvolupament del Tercer Sector. És a dir, si creiem que el futur del sector, el seu desenvolupament i, fins i tot, la seva pròpia existència i justificació, tenen a veure amb la manera com aquestes organitzacions exerceixen la seva responsabilitat i saben obtenir més legitimitat.